Dosarul nr. *4-24054041-05-4r-15102025* Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Alexei Rusacov

Curtea de Apel Sud
D E C I Z I E
În Numele Legii

24 iulie 2026 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
judecând în componența:
președintelui ședinței de judecată, dlui: *Evgheni BANCOV*,
judecătorilor: **dlui** *Andrei SCRIPCENCO* și **dnei** *Inga GORLENCO*,

A judecat în lipsa părților, recursul declarat de avocatul Trutnev Alexandr în interesele victimei Galaju Andrian împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 01 aprilie 2025, pronunțată în cauza contravențională la contestația înaintată de Rența Sergiu împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 073407 din 22 aprilie 2024 și decizia de sancționare întocmită în baza art. 70 alin. (1) Cod contravențional.

Asupra recursului, în baza materialelor și actelor dosarului cât și argumentelor prezentate în ședință, Completul de judecată,-

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data de 22 aprilie 2024, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 073407, în privința lui Rența Sergiu, pentru faptul că, *la data de 03 octombrie 2023, ora 12:32, aflându-se în**********, Rența Sergiu, având intenție de a calomnia pe cet. Galaju Adrian și compania sa SRL „Trend-Construct", a transmis în direct pe rețeaua de socializare „Facebook" cu 4999 utilizatori, o secvență video în care a comunicat informația „că compania SRL „TrendConstruct" condusă de Galaju Adrian, au întocmit deviz de cheltuieli în suma totală 400000 lei, și din spusele *****, *****, este singurul participant la licitație și oferta lor este 480000 lei" ce s-a constatat a fi mincinoasă, astfel l-a calomniat pe cet. Galaju Andrian, cauzând paguba morală cet. Galaju Adrian și companiei SRL „Trend-Construct*".

Astfel acțiunile lui Rența Sergiu au fost încadrate în prevederile art. 70 alin. (1) Cod contravențional, conform indiciilor: *„Calomnia, adică răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană"*..

Prin decizia de sancționare din 24 aprilie 2024 agentul constatator a aplicat lui Rența Sergiu sancțiune sub formă de amendă în mărime de 48 unități convenționale, ce constituie suma de 2400 lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale, la data de 07 mai 2024, Rența Sergiu a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare din 22 aprilie 2024, în baza art. 70 alin. (1) Cod contravențional, solicitând încetarea procesului contravențional, din motivul lipsei faptului contravenției și anularea deciziei de sancționare.

În susținerea contestației a menționat că nu este de acord cu învinuirea formulată, procesul-verbal a fost întocmit fără prezența sa fizică, adică în lipsa sa (fiind citat telefonic, a explicat că este cu copilul minor de 7 luni la medic în cadrul IMSP SR Cahul, și că nu va putea fi la ora 15:30, la care a solicitat să se prezinte în 30-40 minute mai târziu, la care i s-a comunicat telefonic, că dacă nu se prezintă în 10 min., va fi întocmit în lipsa sa).

Lipsește semnătura martorului-asistent Porumb Parascovia, ceea ce denotă că putea fi trecută la rubrica nr.15 fără ca să cunoască.

Menționează contestatarul Rența Sergiu că, în acțiunile sale lipsesc elementele contravenției de calomnie, deoarece el nu a răspândit cu bună știință careva informații mincinoase ce defăimează o persoană. Comunicatul care l-a spus a fost din spusele candidatului la primar în**********și nu a defăimat în nici un fel persoana fizică Galaju Andrian și nici SRL „Trend-Construct”, cu atât mai mult ca în perioada menționată, atât el, cât și Sergiu Rența, cât și Galaju Andrian se aflau în campania electorală pentru alegerile locale generale, fiind candidați la funcțiile elective de *****i raionali și municipali Cahul, Prin urmare sunt persoane publice (*****) și poate fi supus criticii, beneficiind de dreptul la libera exprimare.

În acest sens, contestatarul și-a expus public opinia referitor la activitatea unei instituții publice, în cazul dat și-a exprimat opinia referitor la activitatea membrilor Consiliului Raionat Cahul și nu a răspândit cu bună știință informații mincinoase ce defăimează imaginea lui Galaju Andrian.

Poziţia instanţei care a examinat contestația.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 01 aprilie 2025, a fost admisă contestația depusă de Rența Sergiu.

S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 073407 și decizia de sancționare emisă în baza acestuia din 22.04.2024, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 70 alin. (1) Cod Contravențional.

S-a încetat procesul contravențional intentat în privința lui Rența Sergiu, din lipsa faptului contravenției.

Solicitarea recurentului.

Ne fiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 15 aprilie 2025 avocatul Trutnev Alexandr în interesele victimei Galaju Andrian a contestat-o cu recurs prin care a solicitat

admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 01 aprilie 2025, cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanță.

În susținerea poziției sale recurentul a invocat netemeinicia soluției instanței de fond și contrară legii.

La caz cet. Galaju Andrian și cet. Rența Sergiu sunt *****, însă cet. Galaju Andrian, în afara de statutul său de *****, totodată este și ***** companiei SRL „TREND-CONSTRUCT”.

Astfel, cet. Rența Sergiu având pagina personală pe rețea de socializare „Facebook”, unde face postări publice, având 4999 de prieteni, la data de 03 octombrie 2023, ora 12:32 a postat pe pagina sa precum că va porni înregistrarea live peste 15 minute. Ulterior, de către cet. Rența Sergiu pe pagina personală pe rețeaua de socializare „Facebook” a fost publicată înregistrarea video în care a fost calomniat Galaju A. și compania „Trend Construct”.

La 03.10.2023, ora 13:39, cet. Galaju Andrian pe pagina sa de pe rețeaua de socializate „Facebook” a scris că solicită de la Sergiu Rența dezmințire publică, în caz contrar acesta se va adresa în judecată, oferindu-i termen până la 03.10.2023, orele 20:00.

Ulterior, cet. Galaju Andrian a comunicat că licitația menționată a câștigat SRL „WESTART SPORT” și acesta nu are nimic comun cu compania care a câștigat licitație pentru amenajarea stadionului din r. Cahul,*****.

Conform informațiilor publice compania SRL „WESTART SPORT”, are adresa juridică în mun. *****, având 2 fondatori ***** și *****, administrator *****.

La 03.10.2023, ora 15:33 cet. Rența Sergiu pe pagina sa de pe rețea de socializate „Facebook” a scris o nouă postare precum că cineva a blocat și a șters videoul menționat, fără ca să ceară scuze și să dezmintă falsurile făcute în adresa cet. Galaju Andrian.

Ulterior, prin comentariile sale cet. Rența Sergiu a susținut cele relatate în înregistrarea video postată anterior, susținând afirmațiile calomnioase în privința cet. Galaju Andrian. Astfel neavând careva probe în sensul susținerii faptului că cet. Galaju Andrian are vreo legătură cu lucrările de reparație a stadionului din**********, neavând careva probe că cet. Galaju Andrian în calitate de administrator al companiei SRL „Trend Construct” are vreo legătură cu această licitație, cet. Rența Sergiu intenționat a calomniat-o pe cet. Galaju Andrian precum că acesta a făcut careva mahinații ilegale în procedura de licitație privind efectuarea lucrărilor de reparație a stadionului din**********, a câștigat licitație și ulterior a făcut ilegalități privind majorarea sumelor contractului de licitație.

Menționez că potrivit Contractului de Antrepriză nr.35 privind achiziția prin cererea ofertei de preț din 11 septembrie 2023 se confirmă faptul că Primăria********** a încheiat contract de antrepriză cu câștigătorul „WESTART SPORT” SRL, ***** căreia este *****.

La data de 22 aprilie 2024, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MA106 073407, în privința lui Rența Sergiu. Prin decizia agentului constatator din aceeași dată, Rența Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 70 alin. (1) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 48 unități convenționale, ce constituie 2400 lei.

Instanța de fond prin hotărârea din 01.04.2025 admite contestația și încetează procesul contravențional în temeiul lipsei faptei.

La caz recurentul invocă faptul că instanța în fond nici nu a examinat cererea avocatului victimei privind restituirea contestației deoarece contestatarul nu a executat în termen încheierea de nu dat curs a contestației din motivul neachitării taxei de timbru.

Rența Sergiu recunoaște faptele - în declarațiile sale date agentului constatator nu a negat nici faptele constatate, nici probele, nici vinovăția sa, comunicând că poate dovedi cele invocate în instanța de judecată, iar în cadrul ședinței de judecată doar a spus că are dreptul să se expună liber conform legii privind libertatea de exprimare.

Dreptul victimei Galaiu Andrian la respectarea onoarei, demnității și reputației profesionale — deci potrivit art. 7 din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, Orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte.

Condițiile constatării calomniei - informația este falsă, (deci Galaju Andrian nu a câștigat), este defăimătoare și permite identificarea persoanei vizate de informație. Rența Sergiu - neavând careva probe în sensul susținerii faptului că cet. Galaju Andrian are vreo legătură cu lucrările de reparație a stadionului din**********, neavând careva probe că cet. Galaju Andrian în calitate de administrator al companiei SRL „Trend Construct” are vreo legătură cu această licitație, cet. Rența Sergiu intenționat a calomniat-o pe cet. Galaju Andrian precum că acesta a făcut careva mahinații ilegale în procedura de licitație privind efectuarea lucrărilor de reparație a stadionului din**********, a câștigat licitație și ulterior a făcut ilegalități privind majorarea sumelor contractului de licitație.

Vinovăția lui Rența Sergiu a fost dovedită prin probele anexate la materialul contravențional și anume — actele licitației care confirmă că compania SRL „Trend Construct” administrată de Galaju Andrian nu a participat la licitație, dar unicul participant și câștigător este SRL „WESTART SPORT”, iar Galaju Andrian nu are nici o legătură cu această companie, declarațiile ********** care a confirmat că licitația a fost câștigată de către SRL „WESTART SPORT”, anexând contractul de prestări servicii în baza rezultatelor licitației. Victima și agentul constatator au probat faptul că Rența Sergiu a adus învinuirile publice lui Galaju Andrian care sunt false și calomniază pe Galaju Andrian, iar probarea faptului precum că informațiile sunt adevărate și nu calomniază pe Galaju Andrian era în sarcina lui Rența Sergiu ca să dovedească că cele spuse sunt judecata de valoare dar nu defăimarea și atingerea onoarei și demnității.

Astfel instanța de fond nu a apreciat probele administrate la dosar, nu a ținut cont de dreptul victimei ca își apără onoarea și demnitatea, și de faptul că Rența Sergiu aduce învinuiri grave lui Andrian Galaju în calitate de administrator SRL „Trend Construct”.

La caz Rența Sergiu a comis contravenția prevăzută de art. 70 Cod contravențional, deoarece latura subiectivă a contravenției se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă, iar latura obiectivă se conturează prin faptul că, cet. Rența Sergiu, prin răspândirea cu bună-știință informații mincinoase ce calomniază o altă persoană pe rețeaua de socializare, și

anume pe Andrian Galaju în calitate de administrator SRL „Trend Construct”, totodată rețeaua „Facebook.com” este spațiul public informațional.

Având în vedere cele menționate, considerăm că aceste circumstanțe constituie încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 al CEDO, ce oferă dreptul la o hotărâre și decizie motivată, instanțele de drept naționale fiind obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să ofere răspunsuri la toate întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 468 alin. (1) al Codului contravenţional, „recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1) ”.

Din actele cauzei se constată că hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 01 aprilie 2025 cu participarea contestatarului și avocatului victimei. Respectiv recursul avocatului Trutnev Alexandr în interesele victimei Galaju Andiran declarat la data de 15 aprilie 2025 a fost depus în termen.

Procedura de notificare a fost legal executată.

Având în vedere prevederile art. 471 alin. (1) și (2) din Codul contravențional, „*Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței”.*

Respectând art. 471 alin. (1) Cod contravențional și principiul contradictorialității, participanții la proces au fost notificați de către instanța de recurs despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței. În termenul stabilit nimeni din participanți nu a invocat necesitatea administrării probelor noi, astfel că instanța de recurs va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Aprecierea instanței de recurs.

Deliberând asupra motivelor invocate în cererea de recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind unul nefondat, cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele circumstanțe.

Conform art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod Contravențional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs este în drept să adopte decizia, prin care respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul, este nefondat*.

La caz, Completul de judecată constată că prin modalitatea de a realiza cercetarea judecătorească, instanța de fond i-a oferit persoanei în privința căreia a fost pornit procesul

contravențional și agentului constatator ocazia potrivită şi suficientă pentru a-şi valorifica în mod util drepturile lor, inclusiv de apărare şi a asigurat echilibrul şi egalitatea de arme care trebuie să primeze pe tot parcursul procesului contravențional între acuzare şi apărare.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanţa de fond a ținut cont de cerințele art. 458 Cod contravențional, care prevede că „la examinarea cauzei contravenţionale instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare”.

Rigorile CtEDO prezumă că rolul unei decizii motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite, oferindu-le posibilitatea de a o contesta precum şi posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanţă de recurs (hotărârea CtEDO Fomin versus R. Moldova).

În materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (hotărârile CtEDO Ziliberberg împotriva Moldovei, Angel împotriva României sau Ozturk împotriva Germaniei).

Viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunţată, este o ignorare esențială a drepturilor şi libertăţilor garantate de CEDO, de alte tratate internaționale, de Constituţia Republicii Moldova şi de alte legi naţionale.

Procesul echitabil impune ca o investigație să fie imparțială, eficientă, multilaterală și completă (hotărârea Boicenco versus R. Moldova).

În jurisprudența CtEDO, principiul egalității armelor semnifica tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una din ele sa fie avantajată în raport cu cealaltă parte din proces (hotărârea Bobeş versus România), iar judecătorului îi revine sarcina de a veghea ca toate elementele susceptibile să influențeze soluționarea pe fond a litigiului, să facă obiectul unei dezbateri în contradictoriu între părți (hotărârea Ruiz-Mateos versus Spania), el trebuind să răspundă cu argumente la fiecare dintre criticile și mijloacele de apărare invocate de părți (hotărârea Boldea versus România).

Astfel materialele cauzei atestă că la data de 22 aprilie 2024, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 073407, în privința lui Rența Sergiu, pentru faptul că, la data de 03 octombrie 2023, ora 12:32, aflându-se în**********, Rența Sergiu, având intenție de a calomnia pe cet. Galaju Adrian și compania sa SRL „Trend-Construct”, a transmis în direct pe rețeaua de socializare „Facebook” cu 4999 utilizatori, o secvență video în care a comunicat informația „că compania SRL „TrendConstruct” condusă de Galaju Adrian, au întocmit deviz de cheltuieli în suma totală 400 000 lei, și din spusele *****, *****, este singurul participant la licitație și oferta lor este 480 000 lei” ce s-a constatat a fi mincinoasă, astfel l-a calomniat pe cet. Galaju Andrian, cauzând paguba morală cet. Galaju Adrian și companiei SRL „Trend-Construct”.

Astfel acțiunile lui Rența Sergiu au fost încadrate în prevederile art. 70 alin. (1) Cod contravențional, conform indiciilor: *Calomnia, adică răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană”*..

Prin decizia de sancționare din 24 aprilie 2024 agentul constatator a aplicat lui Rența Sergiu sancțiune sub formă de amendă în mărime de 48 unități convenționale, ce constituie suma de 2400 lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale, la data de 07 mai 2024, Rența Sergiu a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare din 22 aprilie 2024, în baza art. 70 alin. (1) Cod contravențional, solicitând încetarea procesului contravențional, din motivul lipsei faptului contravenției și anularea deciziei de sancționare.

Prima instanță, examinând cauza contravențională, a ajuns la concluzia de a admite contestați și a încetat procesul contravențional din motivul lipsei faptei contravenționale.

Potrivit art. 374 alin. (3) Cod contravențional, *procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al nomelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

În cauza Ziliberberg vs. Moldova hotărârea din 01 februarie 2005, definitivă la 01 mai 2005, Curtea Europeană pornind de la specificul Codului contravențional, și scopul pedepselor, care este atât de a pedepsi, cât și de a preveni, conchide că sunt suficiente temeiuri care indică la natura penală a contravențiilor. Respectiv, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în privința dreptului la un proces echitabil, inclusiv și prezumția de nevinovăție prevăzută de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Raționamentele expuse fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecata, revine, în primul rând, agentului constatator.

Cu întâietate, instanța de judecată stabilește că, contestația este depusă (la data de 07.05.2024) în termen de 15 zile de la data primirii copiei de pe procesul-verbal cu privire la contravenție și deciziei asupra cauzei contravenționale, or acesta a fost recepționat la data de 23 aprilie 2024, în asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, au fost respectate pe deplin.

Conform art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție se notează că, nulitatea absolută a actului din speță poate fi invocată atât de părți, cât și din oficiu de către instanța de judecată întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem", cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse imperativ agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În sensul vizat instanța de prim nivel la examinarea cauzei contravenționale a verificat respectarea de către agentul constatator a exigențelor impuse de art. 443 Cod contravențional la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, constatând lipsa temeiurilor de nulitate absolută a procesului-verbal.

Analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmit de agentul constatator în privința lui Rența Sergiu prin prisma prevederilor art. 443 Cod contravențional, coroborat cu art.445 Cod contravențional, instanța de fond întemeiat a reținut respectarea cadrului legal de către agentul constatator la încheierea procesului-verbal, neexistând cazuri de nulitate absolută, inclusiv temeiuri ce ar putea fi invocate din oficiu. Or, procesul-verbal cu privire la contravenție şi decizia de sancționare au fost întocmite și perfectate în prezența unui martor, fapt certificat în procesul verbal cu privire la contravenție. Totodată procesul verbal cu privire la contravenție conține mențiunea când acesta a fost recepționat de cet. Rența Sergiu (23.04.2024) astfel fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, art. 378, art. 384, art. 387 și art. 448 din Codul contravențional.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul.

Completul de judecată menționează că, agentul constatator a indicat în procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 073407 din 22 aprilie 2025, fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanţele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională. Totodată, Completul constată că agentul constatator a descris indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției în rubrica "Fapta contravențională".

Conform art. 10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.*

Conform art. 7 din Codul contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Ținând cont de cadrul legal, agentul constatator întru dovedirea faptei contravenționale reținută în seama contravenientului Rența Sergiu a anexat următoarele probe:

- *informația despre S.R.L. „Westart Sport",* potrivit căreia, fondatorii și directorul acesteia sunt ***** și ***** (f.d. 31);
- *informația despre S.R.L. „Trend-construct",* potrivit căreia, fondatorul și directorul acesteia este Galaju Andrian (f.d. 32);

- *informația de pe portalul „achiziții.md”,* din care rezultă că pentru achiziția publică „Amenajarea stadionului 34,1 m * 22,1 m cu acoperire artificială în**********”, ofertele au fost evaluate la valoarea estimată de 374.362 lei, iar câștigătorul licitației este compania S.R.L. „Westart Sport” (f.d. 33-36);

- *extras de pe pagina de „Facebook” a lui Sergiu Rența,* în care acesta anunță că, în 15 minute, va avea loc un live de la ***** (f.d. 37);

- *screenshot* pe care se observă imaginea lui Rența Sergiu pe fundalul unui teren sportiv, cu mențiunea „a fost în direct” (f.d. 38);

- *extras de pe pagina de „Facebook” a lui Andrian Galaju,* unde acesta solicită lui Sergiu Rența dezmințire publică, menționând că, în caz contrar, se va adresa în judecată, după care urmează un schimb de replici între cei doi (f.d. 39-40);

- *contract de antrepriză nr.35 privind achiziția prin cererea ofertei de preț, din 11.09.2023,* obiectul căruia reprezintă executarea lucrărilor de amenajare a stadionului în**********, valoarea lucrărilor ce reprezintă obiectul prezentului contract este de 447 600 lei, contractul este încheiat între S.R.L. „Westart Sport” și Primăria**********(f.d. 43-47);

- *proces-verbal de audiere a victimei din 16.10.2023,* în care sunt consemnate declarațiile lui Galaju Andrian, și anume că, la moment este administrator al S.R.L. „Trend-Construct”, totodată este ***** raional al r-lui Cahul al PDMM. La data de 03.10.2023, în jurul orei 13:00, pe telefonul său pe site-ul de socializare „Facebook”, a văzut o postare publică pe pagina publică a domnului Rența Sergiu, unde era o înregistrare video în care Rența S. a vorbit în direct către cetățenii raionului Cahul, aducând în privința lui Galaju Andrian informații mincinoase, și anume: precum că a făcut mahinații (ilegalități) în procedura de licitație privind efectuarea lucrărilor de reparație a stadionului din**********, spunând că el a câștigat licitația privind reparația stadionului**********și a majorat sumele contractului de licitație cu 80 000 lei, însă el și compania sa „Trend-Construct” nu a participat la licitația sus-menționată, nu a încheiat nici un contract cu Primăria**********. Consideră că informațiile răspândite în public de către Rența Sergiu sunt mincinoase și nu corespund adevărului. El personal i-a scris un mesaj pe pagina publică „Facebook” și i-a cerut dezmințire publică, însă el până în prezent nu a dezmințit informațiile lansate (f.d. 48);

- *proces-verbal de audiere a martorului din 03.04.2024*, în care sunt consemnate declarațiile lui *****, și anume că, din anul 2019 și până în prezent este primar al**********. Referitor la stadionul din*****, poate comunica următoarele. Din anul 2021 a identificat problema de interes local și în anul 2022 pe data de 23.02.2022 a întocmit un demers în adresa Consiliului raional Cahul, condus de președintele ***** și a solicitat suma de 400000 lei. Răspuns nu a primit și nici suma de bani solicitată. Următorul demers l-a înaintat tot către Consiliul raional Cahul în data de 27.07.2023. D-lui Nicolai Dunas, solicitând suma de 450000 lei, în urma căruia, prin Decizia Consiliului raional Cahul nr.05/03-V din 10 august 2023, i s-au alocat 400000 lei. După care, prin Decizia nr.6/1 din 14.08.2023, i-a luat la evidență la bugetul local*****. Așa s-au apucat de pregătirea documentelor pentru achiziții publice. Prin intermediul site-ului web „Achiziții Publice”, a inițiat procedura de achiziție cererii-ofertelor de prețuri

nr.ocds-b3wdp1-mb-16938309 din data de 04.09.2023. În urma procedurii a participat doar un singur ofertant „Westart Sport” SRL cu sediul în mun. Chișinău. Au încheiat la data de 11.09.2023, un contract de antrepriză nr.35 privind achiziția prin cererea ofertei de preț. Valoarea lucrărilor conform contractului era 447 600 lei, TVA inclus. Suma de 400 000 lei le-a oferit Consiliul raional Cahul, 47600 au achitat din bugetul local din motiv că dacă nu ar fi achitat, nu ar fi putut efectua lucrările integral, nu ar fi putut construi stadionul, iar Consiliul raional Cahul ar fi luat înapoi cele 400 000 lei, care au fost alocate cu destinație specială. Conform contractului încheiat, compania SRL „Westart Sport” au efectuat lucrările conform termenului indicat în contract. Referitor la filmul video postat pe data de 03.10.2023, de către Rența Sergiu prin rețeaua „Facebook”, poate comunica că afirmația: 1 „Că au inițiat o discuție cu ***** SRL „Trend-Construct” Galaju Andrian și i s-a propus ca să treacă cu ei în Partidul Democrat și ei îi vor aloca 400 000 să finiseze construcția terenului de sport (stadionului) început” – poate răspunde că nu este adevărat, ea cu cet. Galaju Andrian și cu cet. *****nu a avut nici o înțelegere. 2. Referitor la faptul că cet. Rența Sergiu comunică devizul de cheltuieli pentru stadionul din**********a fost întocmit de către SRL „Trend- Construct”, Galaju Andrian și *****– poate comunicat că nu este adevărat, motivează prin faptul că dacă ar fi avut deviz de cheltuieli, l-ar fi anexat la demersul nr.350 din 27.07.2023. 3. Referitor la faptul că cet. Rența Sergiu în videoul din 03.10.2023 declară că a fost sunată de el și a fost întrebată cum demarează lucrările, la care i-a răspuns că a participat un singur participant și acel participant este SRL „Trend-Construct”- poate comunica că el, într-adevăr a sunat-o, era până la alegeri locale, au discutat despre stadion, despre lucrările care au fost efectuate și ce lucrări urmează a fi efectuate, însă referitor la faptul că ea i-a comunicat că a participat un singur participant și acel este SRL „Trend-Construct” nu este. adevărat și nu corespunde adevărului. În concluzie, poate comunica că informațiile comunicate de către Rența Sergiu în video-ul postat pe data de 03.10.2023 pe rețeaua „Facebook” nu corespund adevărului și le probează prin anexarea documentelor confirmative (f.d. 53-54);

- *solicitarea din 23.02.2022*, adresată de Primarul*****, *****, către Consiliul raional Cahul privind alocarea susținerii financiare în suma de 400 000 lei pentru construcția unui teren sportiv (f.d. 55);

- *solicitarea din 27.07.2023*, adresată de Primarul*****, *****, către Consiliul raional Cahul privind alocarea susținerii financiare în suma de 450 000 lei pentru finisarea lucrările de construcție și amenajare a unui teren sportiv (f.d. 56);

- *Decizia nr.6/1 din 14.08.2023* cu privire la modificarea bugetului primăriei**********, prin care s-a decis majorarea bugetului cu suma de 400 000 lei, în scopul reparației capitale ale construcțiilor speciale – finisarea lucrărilor de construcție și amenajare a terenului sportiv (f.d. 57);

- *Decizia nr.05/03-V din 10.08.2023*, cu privire la modificarea bugetului raional Cahul pentru anul 2023, prin care s-a decis, inclusiv, micșorarea alocațiilor aprobate în bugetul raional Cahul pe anul 2023 și direcționarea sumei de 400 mii lei, Primăriei**********pentru finisarea lucrărilor de construcție și amenajare a terenului sportiv (f.d. 58-59);

- *deviz local nr.1.1.2 din 08.09.2023*, potrivit căruia, valoarea totală a lucrărilor constituie suma de 447600 lei (cu TVA) (f.d. 70-71);

- *proces-verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr.1 din 04.12.2023*, potrivit căruia, a fost recepționată lucrarea de amenajare a terenului de fotbal executată la obiectul din********** în cadrul contractului nr.35 din 11.09.2023, încheiat între SRL „Westart Sport" și Primăria**********(f.d. 72);

- *ordin de plată din 05.12.2023 și factura de plată seria/nr.EAL000070856*, prin care se atestă faptul achitării sumei de 447 600 lei de Primăria s.*****către SRL „Westart Sport" cu destinația plății: reparații capitale conform contractului de antrepriză nr.35 din 11.10.2023 (f.d. 73, 74);

- *un CD-R cu 2 înregistrări audio*, vizualizate în ședința de judecată, conținutul cărora corespunde circumstanțelor constatate în urma examinării obiectului și consemnate în procesul verbal din 22.04.2024 (f.d. 41, 77);

În conformitate cu prevederile art. 425 alin. (1), (2), (3) și (5) Cod contravențional, *probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor; procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, ș.a. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege. Sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.*

Analizând probele administrate, instanța de fond just a statuat că informațiile relevate de probele cercetate sunt în măsură să demonstreze că în speță, la 03 octombrie 2023, pe pagina sa personală de pe rețea de socializare "Facebook", de către Rența Sergiu a fost prezentată o înregistrare în direct (live). Respectivul material demarează cu anunțarea de către Rența Sergiu a faptului că, compania SRL „Trend Construct" condusă de Galaju Adrian, au întocmit deviz de cheltuieli în suma totală 400 000 lei, precizând că, din spusele *****, *****, este singurul participant la licitație și oferta lor este 480 000 lei.

Potrivit art. 70 alin. (1) Cod contravențional, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore - calomnia, adică răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană.

Conform art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Conform art. 10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.*

Conform art. 7 din Codul contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Astfel, instanța de fond just a reținut că existența faptei contravenționale și comiterea acesteia cu vinovăție de către persoana specificată în procesul-verbal contravențional, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil și potrivit rigorilor specifice unei acuzații în materie penală.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, **de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției**, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Astfel, sarcina individualizării și demonstrării faptelor indicate în procesul verbal contravențional revine agentului statului, iar instanța, pornind de la principiul imparțialității și independenței nu se poate substitui acestuia, în procesul de administrare a probatoriului, de identificare a autorului sau a temeiului faptic al acuzației.

În corespundere cu prevederile art. 32 alin. (1) și (2) al Constituției, (1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin

cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. (2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Principiul în cauză garantează fiecăruia libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin orice mijloc legal posibil. Acesta cuprinde de altfel şi libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau de a comunica informații, ori idei fără amestecul autorităților publice.

Completul de judecată reține că, probele administrate de agentul constatator apreciate în ansamblul lor conform criteriilor stabilite de art. 425 Cod contravențional, nu dovedesc în afara oricărui dubiu rezonabil săvârșirea de către Rența Sergiu a contravenției prevăzute de art. 70 alin.(1) Cod contravențional.

În corespundere cu art. 10 din CEDO, „orice persoana are dreptul la libertatea de exprimare". Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau comunica informații sau idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Acesta se aplică oricărei persoane fizice sau juridice (cauza Autronic vs. Elveției), la fel (a se vedea cauza Savițchi vs. Moldovei, Cererea nr. 11039/02, hotărârea din 11.10.2005, pct.45). Dreptul la libertatea de exprimare este aplicabil nu numai „informației" sau „ideilor", care sunt primite favorabil sau sunt privite ca inofensive, sau ca o chestiune de indiferență, dar şi celor care ofensează, șochează sau deranjează Statul sau orice parte a comunității. În plus, libertatea jurnalistică acoperă, de asemenea, posibile recurgeri la un anumit grad de exagerare sau chiar provocare (a se vedea De Haes and Gijsels v. Belgium, hotărâre din 24.02.1997, § 47).

Potrivit art. 3 alin. (1)-(3) al Legii cu privire la libertate de exprimare, (1) Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. (2) Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât şi forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează. (3) Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparțialitatea puterii judecătorești.

Pentru a stabili elementele constitutive ale calomniei, este necesar ca informațiile false răspândite despre persoana vătămată să lezeze onoarea, demnitatea și reputația acesteia. Informațiile defăimătoare sunt, în special, cele care lezează aceste valori. Dacă informațiile răspândite, deși false, nu defăimează persoana vătămată, nu există contravenția de calomnie.

În atare ordine de idei pentru existența răspunderii contravenționale trebuie îndeplinite cumulativ elementele constitutive ale contravenției, instanța reține că în cauza dedusă judecății nu a fost îndeplinită condiția privind existența laturii obiective (exprimată sub forma unei fapte ilicite), și nici cea referitoare la existența unui prejudiciu, în sensul că victimei nu i s-a adus o atingere minimă a onoarei și demnității care să îi fi provocat suferință de natură morală. La caz existența vreunui prejudiciu ca urmare a acțiunilor lui Rența Sergiu nu a fost invocată de Galaju

Andrian la nicio etapă a procesului contravențional, iar concluziile privind cauzarea prejudiciului moral au fost întemeiate pe presupunerile agentului constatator.

Potrivit actului acuzator agentul constatator a indicat doar existența răspândirii unor informații mincinoase, privind faptul că compania SRL „Trend-Construct" condusă de Galaju Andrian au întocmit deviz de cheltuielile în suma totală de 400 000 lei, și din spusele **********, *****, este singurul participant la licitație și oferta lor este 480000 lei.

Din analiza discursului rezultă că Rența Sergiu s-a limitat la discuții referitoare la circumstanțe de interes public, iar unele neconcordanțe în informațiile furnizate în timpul transmisiei live nu pot fi tratate drept defăimătoare. Astfel, deși faptele comunicate de Rența Sergiu în cadrul live-ului nu corespund realității, acestea nu pot fi catalogate drept calomnie, dat fiind că, în speță, nu s-a demonstrat faptul că aceste informații îi defăimează pe SRL „Trend-Construct" și pe Galaju Andrian.

În atare interpretare instanța de fond just a reținut că discursul contestatarului nu depășește limitele libertății de exprimare impuse de art. 10 CEDO, corespunzător nu întrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 70 alin. (1) Cod contravențional.

În sensul enunțat, nu poate fi vorba de răspundere contravențională în lipsa deplină a semnelor obiective şi subiective stabilite de legea contravențională care să califice fapta prejudiciabilă drept contravenție concretă.

Notoriu este faptul că în cauzele contravenționale, acuzații beneficiază de dreptul la prezumția de nevinovăție. Acest fapt derivă din prevederile art. 375 alin. (1) din Codul contravențional. Astfel, în speță, existența faptei contravenționale și eventuala comitere a acesteia de către acuzatul contravențional urma să fie demonstrată potrivit standardului dincolo de orice dubiu rezonabil.

În atare ordine de idei, în cazul în care Rența Sergiu a contestat circumstanțe faptice constatate de către agentul constatator, în lipsa unor dovezi care ar veni în susținerea actului de acuzare contravențională, constatându-se de asemenea lipsa efectivă a probelor care au stat la baza întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, instanța de judecată relevă că, acuzația înaintată contravenientului poartă un caracter declarativ, neavând suport probatoriu, respectiv, în contextul art. 461 din Codul contravențional, această împrejurare face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.

Conform dispoziției art. 461 din Codul contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional,* iar potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional*, procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptul contravenţiei.*

Sub aspectul dat, fiind reținut că mențiunile indicate în procesul-verbal cu privire la contravenție, și anume la rubrica „Fapta contravențională", poartă un caracter declarativ, neavând suport probatoriu de fapt, respectiv în contextul art. 461 Cod contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.

Având în vedere că constatările primei instanțe care au fost puse la baza hotărârii judecătorești sunt fundamentate pe probele administrate la dosar, iar argumentele recursului nu sunt susceptibile în sensul art. 466 Cod contravențională să ateste admiterea unor erori de drept la examinarea cauzei contravenționale în instanța de fond, Completul de judecată respinge ca lipsite de pertinență argumentele invocate de avocatul Trutnev Alexandr în interesele lui Galaju Andrian în sensul netemeiniciei hotărârii adoptate de prima instanță în prezenta cauză contravențională.

În consecință, Completul de judecată denotă că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia adoptată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruiz versus Spania)*.

Dată fiind situația factuală și juridică a cauzei, Completul de judecată constată că la caz nu au fost constatate temeiuri de a casa hotărârea adoptată de către prima instanţă, fapt ce determină respingerea recursului declarat de avocatul Trutnev Alexandr în interesele lui Galaju Andrian, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 01 aprilie 2025 ca fiind legală şi întemeiată.

Conducându-se de prevederile articolelor 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) și 474 din Codul contravențional, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Trutnev Alexandr în interesele lui Galaju Andrian.

Se menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 01 aprilie 2025, pronunțată în cauza contravențională la contestația înaintată de Rența Sergiu împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 073407 din 22 aprilie 2024 și decizia de sancționare întocmită în baza art. 70 alin.(1) Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele completului,	*Judecător*	*Judecător*
Evgheni BANCOV	*Andrei SCRIPCENCO*	*Inga GORLENCO*